

Чабанець (народна казка)

Автор Невідомий

Був собі чабанець, та такий, що як він ще ізмалку все вівці пас, то й нічого не знав. От раз і випав йому з неба камінь, не який там і камінь, у вісім пудів. То він було усе і грається тим каменем: оце причепе до батога та як кине угору, а сам спати ляже на цілий день; прокинеться, аж ось і камінь летить, та як упаде, так було по коліна у землю і вгрузне. А то візьме покине серед степу сіряк, тим каменем навале, то хіба там три чоловіки, або й більш, а то не візьмуть.

Мати його було лає:

- Що ти, дурний, тягаєшся з такою каменюкою? Ще підорвешся!

А йому й байдуже: катає та й катає той камінь. От до того царя, у яким царстві той чабанець був, та став підступати під город змій. Таке, пудів по тридцять, каміння ворочає, кида та дворець собі строе, і потребує, щоб той цар за нього свою дочку оддав.

Цар перелякався, давай засилати скрізь по царству, по судах, по волостях, чи не найдеться де такий богатир, щоб того змія стрибив.

Шукали, шукали - не знаходиться. А той чабанець прочув та й похвалився:

- Я б того змія, - каже, - батогом забив.

Він же, може, сказав на глум, а люди взяли на ум, доставили цареві ув уха. Той потребує його.

От приступивсь він до царя, цар подививсь на його, що він такий малий, та й каже:

- Що ти кажеш! Ти ще младий!

А він, звісно, - хлоп'я.

- Нічого, - каже.

Ну, ото дає йому цар два полки солдат, полк песельників, а полк музикантів. Чабанець вийшов до тих солдатів та як скомандував, то неначе він уже год двадцять, як у тій службі служиві. Тоді цар тільки сплеснув руками та: "Боже мій!" - каже.

От, не доходя за стільки там гін до того змія, покида він свої полки і приказує:

- Глядіть, - каже, - як із змієвого дворця з труби піде дим, то я його побив, а як піде полум'я, то він мене.

Покинув те військо, а сам і пішов. А той змій та такий був сильний, що за гони до себе не підпуска, так духом і побива.

От як зобачив його змія, зараз дмухнув, аж ні - той і не зворухнеться.

- Ну, - пита, - зачім добрий молодець зайшов? Чи будем битися, чи мириться?

- Не з тим добрий молодець ходе, щоб мириться, а з тим, щоб битися.

Той йому каже.

- Та ти піди ще три годи погуляй, та тоді і приходить.

- Ні, - каже, - я вже гуляв.

- А чим ти, - пита, - мене будеш бити?

- А от цим батогом.

А у його батіг там, може, з цілого вола сплетений і камінець той на кінці прив'язаний.

- Ну,- каже змії,- бий мене!

- Ні, бий ти мене попереду.

От у змія меч на три сажени залізний чи стальний, як ударе ж він того чабанця ним, так той меч на канцурки і розскочивсь.

- Держись же,- каже,- тепер я тебе ударю.

Як шмагоне його тим камінцем, змії тут і розпластавсь, а дим і пішов у трубу. Тут його військо таке раде, музиканти грають, песельники співають, цар його стріча, бере зараз під руки, веде у дворець.

От оддав цар за нього дочку, построїв їм на oddілі, живуть вони собі. А другі царі та й почали розбалакувати, що "як-таки свою рідну дочку та оддати за чабана!" Цареві вже й самому жалко, і засила він скрізь бумаги, чи не знайдеться де такий богатир, щоб його міг стрибити. Скоро і найшлось двоє. От зібрали їх, і пішли вони до того чабанця, а він сидить за столом, книжку чита і зачув уже, що це до нього биться ідуть.

Прийшли вони, він і пита.

- З чим, добрі молодці, прийшли? Чи будем биться, чи мириться?

- Авжеж,- кажуть,- що биться.

- Стривайте,- каже,- я богу помолюсь. Помоливсь та й сів знов за стіл і голову руками підпер.

- Ну,- каже,- тепер бийте!

От один як ударе через ліве плече, так меч і розскочивсь. А другий як ударе навхрест через праве - тільки сорочку перерубав. Тоді він устав, узяв їх обох, як здавив докупі, так маслаки з їх і посипались. Набрав він тоді тих маслаків у кулаки, та так йому досадно на царя стало, пішов він до нього і не велича, а прямо каже.

- А що, бачиш це? Оце ж і тобі буде! Тоді і годі цар його чіпати.